

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1589. usque ad annum 1595 - Una Cum Criticis R.P.
Honorati A S. Maria Carmel. Discalc. Observationibus In Historiam
Ecclesiasticam Abbatis Fleurii

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118669

§. 68. Hujus Concilii acta in Galliis discussa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67252)

Sæcul. XVI
A.C. 1593

nebatur, quod nonnulla discipline capita in hoc concilio stabilita Nationis privilegia, atque Ecclesiæ Gallicanæ libertates labefactarent, ipse tamen potissimum hac ex ratione Concilium recipi urgebat: ut ergo ejus precibus quicquam daretur, Joannes Magister primus Præses, & Guilielmus Vairius, qui ambo erant viri probitate clari, atque a factionum studio alieni, acta hujus Concilii discutere jubebantur, simulque annotare, quæ disciplinæ legibus, hujusque Regni consuetudinibus aduersa essent.

§. LXVIII.

*Hujus Concilii acta in Gallis
discussa.*

Hi Deputati, ut commisso sibi muneri satisfacerent, paulo post ad comitia libellum detulerunt, in quo viginti sex articulos proponebant, quorum summa hæc erat: Primo id, quod Sessione quarta sancitum est de auctoribus, & impressoribus, quos vocant, librorum prohibitorum, ut ii tanquam temerarii violatores verbi Dei, juris, & arbitrii pœnis per Episcopos coerceantur, adversatur edictis Henrici II, quorum unum quidem ad Fontembellaqueum anno millesimo quingentesimo quadragésimo septimo, alterum

rum vero ad Briandi-castrum anno mil-
 lesimo quingentesimo quinquagesimo
 primo conditum fuit: insuper idipsum
 repugnat Caroli IX. Constitutioni in Au-
 relianensibus Comitibus factæ anno mil-
 lesimo quingentesimo sexagesimo, &
 sexto post anno Molinii, & alibi repetitæ.
 II. Sessione sexta cap. I. Concilium Pon-
 tifici facit potestatem Episcopos insti-
 tuendi, atque in Episcoporum contu-
 macium locum, qui ad gregem suum
 assidui non sunt, alios suffiendi; ve-
 rum id nominationibus Regiis, & pa-
 ctis inter Leonem X., & Franciscum I.
 initis derogat. III. Sessione VII. cap.
 xv. Sessione XXI. cap. viii. Sessione
 XXII. cap. viii. Sessione XXV. cap. viii.
 Episcopi tanquam a Sede Apostolica de-
 legati omnium tam in ultima volun-
 tate, quam inter vivos piarum dona-
 tionum executores, Nosocomiorum,
 collegiorum, item fabricarum, & con-
 fraternitatum laicarum, ac scholarum
 inspectores constituuntur, eisque jus de
 iis cognoscendi, fructus dispensandi,
 ac sequestrandi, rationes exigendi, pra-
 vos administratores, & in munere suo
 negligentes abrogandi, aliosque in eo-
 rum locum substituendi tribuit; hoc au-
 tem edictis regiis anni millesimi quin-
 gentesimi quadragesimi quarti, &
 anni millesimi quingentesimi sexa-
 gesimi,

Sæcul. XVI.
 A. C. 1593.

Y 5

Sæcul. XVI gesimi, & anni rursus sequentis derogat; hæc enim edicta rationum exigendarum, & hujusmodi rerum cognitionem regiis iudicibus tribuunt, ne regie auctoritati derogetur, ad quam solam omnium rerum, quæ ditioni eius subsunt, cognitio pertinet, cujusmodi Nosocomiorum, fabricarum, Collegiorum, & Scholarum bona sunt. IV. Sessione XXIV. cap. v. conservatorie literæ, ac conservatores iudices omnino abolerentur, sine distinctione, an regii, vel ecclesiastici iudices sint: hoc autem caput Regie auctoritati, in eo, quod regios iudices non excipiat, derogat, & adversatur Senatus decretis in eo, quod ecclesiasticos conservatores spectat, quorum iurisdictio ab illis confirmatur. V. Eadem Sessione cap. I. animadvertendi in clandestina matrimonia contrahentes, & testes, qui adfuerunt, Episcopis facultas datur; id vero est contra usum inter Gallos receptum, & Senatus-consulta, quæ ecclesiastico iudici tantum de fœdere matrimonii cognoscere permittunt: de aliis autem nimirum de dote, de damnis, & lucris, de pœnis infligendis id illis haud concedunt, nam de iis tantum iudices Regii pronuntiant, prout Blesensibus Comitibus cavetur. VI. Sessione XXV. cap. IX. cognitio de patronatibus tam laicis, quam

quam sacris Episcopis attribuitur. Ast ^{Sæcul.XVI.} pugnat hoc cum jure gallico, & ^{A.C.1593.} Senatus-Consultis, quæ de patronatibus laicis cognitionem judici regio tribuunt, sive de possessorio, sive de petitorio agatur: cognitionem item ei tribuunt, excepto petitorio, circa patronatus ecclesiastici jura, quorum cognitio Episcopo reservatur. VII. Sessione XXI. cap. iv. præcipitur, ut illis Sacerdotibus, qui de novo erunt Ecclesiis noviter erectis præficiendi, competens assignetur portio arbitrio Episcopi ex fructibus ad Ecclesiam Matricem quomodocunque pertinentibus, adeo, ut hic, si necesse fuerit, compellere possit populum ea subministrare, quæ sufficient ad vitam ipsorum sustentandam: verum id est contra usum in regno receptum, qui nullum Episcopo in laicos jus tribuit, nisi in iis, quæ ad Sacramenta, aliasque spirituales actiones pertinent: non autem id fiat in rebus profanis, cujusmodi sunt alimenta. VIII. Eadem Sessione cap. VIII. mandatur Episcopis, ut Sacerdotiorum ædificia invisant, curentque etiam per sequestrationem fructuum, ut ea, quæ renovatione indigent, aut in restauratione, reficiantur: id vero pugnat cum Senatus-Consultis, quæ sæpius pronuntiarunt, quod de ædificiorum hujusmodi refectione tanquam de re profana

Sæcul XVI. A.C. 1593. fana soli iudices Regii cognoscere, ac statuere possint: insuper usus apud Gallos receptus pignorum capiendorum, aut sequestrandorum fructuum iure ecclesiastico iudici omnino interdicit, idque solis iudicibus regiis, aut aliis laicis concedit. IX. Sessione sequenti cap. x. jus tribuitur Episcopis, ut possint in quoscunque notarios, etiamsi Apostolica, imperiali, aut regia auctoritate creati fuerint, tanquam Sedis Apostolicæ delegati inquirere, & examinatione adhibita eorum peritiam scrutari, illisque non idoneis repertis, aut quomodocunque in munere suo delinquentibus, sui ejusdem officii in negotiis, litibus, & causis Ecclesiasticis, ac spiritualibus exercendi usum perpetuo, aut ad tempus prohibere. Attamen id auctoritati Regiæ, ac Magistratuum contrariatur, ad quos solos, nec alios pertinet, munere suo officiales regios privare, aut ad tempus ejus exercendi usum prohibere. X. Sessione XXIII. cap. vi. Bonifacii VIII. constitutio confirmatur, qua Clerici conjugati, non bigami, prima tonsura initiati jurisdictioni Episcopi subjiciuntur quoad omnes causas tam civiles, quam criminales: verum hoc directe pugnat cum auctoritate regia, & ipsius jurisdictione, atque adeo usum apud Gallos usurpatum

patum violat, vi cuius conjugati, ac soluti laici, licet tonsura initiati, Episcopi jurisdictioni minime subiacent, nisi de Sacramento, aut re pure spirituali agatur. XI. Sessione sequenti cap.viii. coercitio contra concubenarios, & adulteros, tam viros, quam foeminas Episcopis, sive Ordinariis tribuitur: id tamen Regis auctoritati refragatur, ejusque Magistratibus, penes quos solos de concubinato, & adultério inter laicos cognitio est. XII Sessione eadem cap.xix. indulta, sive nominationes Collegiis, Univeritatibus, Senatoribus, aliisque personis singularibus concessæ abrogantur: ast hoc in Senatus Parisiensis odium, ac præjudicium decretum esse videtur. XIII. Sessione XXV. cap.iii. conceditur omnibus Monasteriis, & domibus tam virorum, quam mulierum, etiam mendicantium, exceptis domibus Fratrum S. Francisci, & Capuccinorum, etiam quibus aut ex Constitutionibus suis erat prohibitum, aut ex privilegio Apostolico non erat concessum, ut deinceps bona immobilia possidere eis liceat: verum caput istud repugnat mendicantium ordinationi compluribus Curix decretis approbatæ, ac confirmatæ, cui derogari non potest, quantum ad res profanas spectat, cujusmodi immobilia sunt.

Sæcul. XVI.
A.C. 1593.

Sæcul. XVI. sunt, nisi de expresso Regis mandato, ac per ejus diplomata in Senatu promulgata.

A C 1592.

Postmodum in progressu hujus belli carpebantur plura ejusdem Sessionis decreta, nec pauca alia, quibus Episcoporum jura ultra legitimos fines (*) non sine regie auctoritatis, & Magistratum præjudicio extendebantur, aut Curie Romanæ attribuebantur ea jura, quæ Franciæ Aula, & Ecclesia Gallicana nunquam admisit.

§. LXIX.

Concilium Tridentinum a Fæderatis receptum.

Hæ quidem fuerunt relationes a Magistro Præsidente, & Vairio in generalibus

(*) Qua ratione ergo auctor libri de statu Ecclesiæ cap. I. §. 8. n. II. conqueri poterat. Episcopos in hoc Concilio indigne fuisse habitos, eorumque jura fuisse mutilata? Nempe quicquid a summis Pontificibus, atque Ecclesiasticis etiam in Conciliis fit, semper sciolorum, & Pseudo-politicorum censuræ expositum est; hoc autem fatum omni tempore Concilia experiri cogebantur, quoties illorum discussio aut profanis, aut saltem illis, quibus obedire, non autem præesse, & imperare competit, relicta, vel ab ipsis arrogata fuit.